

OBOROVĚ SPECIFICKÝ KOMPETENČNÍ RÁMEC ABSOLVENTA A ABSOLVENTKY UČITELSTVÍ CIZÍHO JAZYKA

Věra Janíková, PdF MU
Gabriela Klečková, FPE ZČU v Plzni

Tvůrčí tým

Garantující pracoviště:

Garantka:

Spolupracovnice garantky:

Pedagogická fakulta MU

prof. PhDr. Věra Janíková, Ph.D., PdF MU

doc. Mgr. Světlana Hanušová, Ph.D., PdF MU

Anglický jazyk

Mgr. Gabriela Klečková, Ph.D., PdF ZČU Plzeň

doc. Mgr. Světlana Hanušová, Ph.D., PdF MU

doc. Mgr. Klára Uličná, Ph.D., PdF UK Praha

Mgr. Irena Reimannová, Ph.D., FF Univerzita Pardubice

Mgr. Josef Nevařil, Ph.D., PdF UPOL Olomouc

Mgr. Linda Nepivodová, Ph.D., FF MU

Francouzský jazyk

Doc. PhDr. Václava Bakešová, Ph.D., PdF MU

Mgr. Petra Suquet, M.A., Ph.D., PdF MU

doc. PhDr. Alena Polická, Ph.D., FF MU

PhDr. Michaela Mádlová, Ph.D., PdF Univerzita Hradec Králové

Německý jazyk

doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D., PdF JU České Budějovice

Mgr. Petra Fuková, Ph.D., FF UJEP Ústí nad Labem

Mgr. Věra Hejhalová, Ph.D., FF UK Praha

Mgr. et Mgr. Iva Motlíková, Ph.D., PdF ZČU Plzeň

PhDr. Ivona Dömischová, Ph.D., PdF UPOL Olomouc

Mgr. Martina Trombiková, Ph.D. FF MU

Ruský jazyk

Mgr. Janina Krejčí, PdF MU

Mgr. Michaela Pešková, Ph.D., PdF ZČU Plzeň

Mgr. Tatjana Zaňko, Ph.D., FF MU,

Východiska rámce

- European Portfolio for Student Teachers of Languages
 - Rámec profesních kvalit učitele cizího jazyka. (Klečková et. al, 2019)
 -
- Provázání stávajících oborových rámců s konceptem KRAAU

Naše výsledky

- Vymezení znalosti oboru v přípravě učitelů oproti filologicky zaměřenému studiu jazyka (Kompetence 1.1)
- Vymezení oborově didaktických kompetencí s oporou o existující profesní rámce (Kompetence 1.2)
- Tvorba konkrétních příkladů oborově specifických kompetencí (Oblasti 2 až 6: Konkrétní příklady ve výuce oboru)

Naše výsledky

- Sjednocení úrovní profesních kompetencí na národní úrovni (absolvent/ka, začínající učitel/ka, zkušený/á učitel/ka) a napříč cizími jazyky a příslib závaznosti (tvorba/inovace studijních programů)
- Ověřená verze pracovní skupinou pro evaluaci a zpětnou vazbou (pedagogický výzkum)

Role OSKR v přípravě učitelů a učitelek cizích jazyků

- Podpora při vymezení obsahu studijních programů
- Podpora profesionalizace (rozvoje profesních kompetencí)
- Podpora reflexe na cestě „stávání se“ učitelem/učitelkou
- Podpora sebepojetí učitele/učitelky cizího jazyka
- Podpora vzájemné součinnosti a společného pohledu všech aktérů a součástí přípravy (obor, oborová didaktika a propedeutika, praxe)

Kompetence 1.1: Rozumím vyučovaným oborům a dále se v nich rozvívám

Úroveň 1: Absolvent/ka učitelství

1. Mám ve vyučovaných oborech znalosti a dovednosti, které mi umožňují efektivně plánovat a realizovat výuku (viz 2. oblast kompetencí).

- 1) Používám cizí jazyk, který vyučuji, plynule, přesně, efektivně a vhodně v mluvené a psané podobě, minimálně na úrovni C1+ dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
- 2) Mám znalosti v lingvistických disciplínách (např. fonetika a fonologie, morfologie, syntax, lexikologie, stylistika) na takové úrovni, která je potřebná pro mou pedagogickou praxi.
- 3) Identifikuji a interpretuji vztahy mezi kulturou, literaturou, jazykem a společností a vliv kulturně specifických faktorů na interkulturní komunikaci.
- 4) Orientuji se v teoriích osvojování cizího jazyka a dovedu odvodit jejich implikace pro vlastní výuku.
- 5) Orientuji se v přístupech k výuce cizího jazyka a v širokém spektru metod a technik výuky ve vztahu k jednotlivým jazykovým činnostem (produkce, recepce, interakce a mediace) a jazykovým prostředkům a vyhodnocuji jejich vhodnost ve vztahu k potřebám žáků a žákyň a ke kontextu.

Kompetence 1.2: Didakticky zprostředkují obsah vyučovaných oborů žákům a žákyním v souladu s jejich vzdělávacími potřebami

Úroveň 1: Absolvent/ka učitelství	1. Jsem přesvědčen/a o potenciálu každého žáka a každé žákyně postupně dosáhnout stanovených cílů.	Vysvětluji, že každému vyhovuje jiný způsob, jak se učit cizí jazyk, a že je třeba se snažit objevit svoji vlastní cestu. Během výuky představuji různé strategie učení a vybízím žáky a žákyně, aby si je vyzkoušeli. Nabízím žákům a žákyním srovnání s jinými dovednostmi, které se jim již podařilo naučit (např. jízda na kole, plavání, malování, hra na hudební nástroj).
	2. Cíle výuky nastavuji na základě znalostí oboru a způsobů jeho zprostředkování (kompetence 1.1 a 1.2), reflexe předchozí výuky (kompetence 2.5) a vzdělávacích potřeb žáků a žákyň (kompetence 2.2).	Cíle volím tak, aby vedly k celkovému rozvoji (interkulturní) komunikační kompetence v cizím jazyce. Do výuky vyváženě zařazuji aktivity zaměřené na význam a formu, plynulost a správnost a na rozvoj všech jazykových činností (recepce, produkce, interakce, mediace). Například: Cíl zaměřený na formu (správnost): Žák nebo žákyně tvoří správný tvar sloves v minulém čase. Cíl zaměřený na produkci (plynulost, význam): Žák nebo žákyně sdělí v několika větách, co dělal/a během víkendu.

Podpora využití

- Odborná setkání na národní či partnerské úrovni
- Vzdělávání provázejících učitelů

Pozitivní zkušenosti

- Profesní sdílení/dialog a konsensus během tvorby napříč republikou a jazyky
- Kvalita oborové didaktiky cizích jazyků „drží krok“ s vědními poznatky, výzkumem a praxí v zahraničí
- SOKR podpořený MŠMT (závazný dokument)